

maastricht 1976

Heden, de 9e januari 1976,
heeft

JULIANA,

bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden,
Prinses van Oranje-Nassau,
en. en. en.

in de Sint Servaaskerk te Maastricht
de

**RYKSUNIVERSITEIT
LIJNBURG**

plechtig voor geopend verklaard,
daarbij de wens uitsprekende
dat deze nieuwe universiteit zal bijdragen
tot bloei van de wetenschap
en tot het welzijn van de gemeenschap.

maastricht 1976

Op vrijdag 9 januari werd in de Sint Servaaskerk door H. M. Koningin Juliana de Rijksuniversiteit Limburg officieel voor geopend verklaard. De openingsplechtigheid vond plaats na een welkomstwoord van de voorzitter van het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg, dr. J. G. H. Tans, en een rede van de minister van Onderwijs en Wetenschappen, dr. J. A. van Kemenade.

Gelukwensen werden uitgesproken door de Gouverneur, mr. dr. C. J. M. A. van Rooy, die als voorzitter de stichting geschenken aanbood: aan voorzitter dr. J. Tans de voorzittershamer, aan rector magnificus prof. dr. H. Tiddens de ambts-

keten en aan pedel J. Stokbroekx de pedelstaf. Na een rede van prof. dr. H. A. Tiddens werden gelukwensen uitgesproken door prof. dr. A. E. Cohen, rector magnificus van de Rijksuniversiteit Leiden, namens de Nederlandse universiteiten en hogescholen; mgr. dr. J. M. Gijsen, bisschop van Roermond, mede namens de gezamenlijke kerkgenootschappen in Limburg en mr. A. M. I. H. Baeten, burgemeester van Maastricht. De muzikale omlijsting werd verzorgd door het Limburgs Symphonie Orkest onder de leiding van André Rieu.

Maastricht, geborgenheid en veiligheid biedende woonplaats van mensen sinds het begin van onze jaartelling, brandpunt van geloof en cultuur sinds in de 4e eeuw Servaas, boven wiens graf deze plechtigheid ook daarom zinvol plaats vindt, het Christendom in dit deel van Europa bracht, sedert de vroegste middel-eeuwen centrum van handel en nijverheid, wetenschap en kunst, zetel van regionaal bestuur, industriestad vanaf de aanvang van het industriële tijdperk, monumentenstad, onmiskenbaar Nederlandse stad op het raakpunt van drie culturen, deze stad Maastricht is vanaf vandaag feitelijk en rechtens ook universiteitsstad.

(Deel uit de gelukwens die werd uitgesproken door mr. A. M. I. H. Baeten, burgemeester van Maastricht)

Hooggeachte aanwezigen,
Het is met vreugde dat ik vandaag Limburg en Maastricht mag gelukwensen met het totstandkomen van de Rijks Universtiteit alhier. De wordingsgeschiedenis ervan en van de medische faculteit heb ik met grote en bijzondere aandacht gevolgd evenals de nieuwe denkbelden die er met een open geest in zullen worden verwezenlijkt. Moge deze faculteit en vanaf nu deze universiteit veel voldoening schenken en veel vrucht dragen in het bijzonder voor allen die er zullen werken, doceren en studeren en moge zij voor degenen die hun patiënten zullen zijn daardoor tot heil en zegen strekken. Met groot genoegen verklaar ik de Rijks Universiteit Limburg geopend.

(toespraak H.M. Koningin Juliana bij de opening van de RUL)

Maandenlang werkte de Commissie Opening Rijks Universiteit Limburg' onder voorzitterschap van dr. J. Tans aan het uitzetten van de grote lijnen voor de plechtigheid op 9 januari. Begonnen met een twintigtal vertegenwoordigers van universiteit, overheid en burgerij, werd de academische zitting, de massale ontvangst in het stadhuis en het imponerende avondgebeuren in de Eurohal gerealiseerd door vele tientallen organisatoren en vele duizenden medewerkers.

Na het binnenkomen van Hare Majesteit in de Eurohal ontvouwde zich een schouwspel van rijke Limburgse folkloré. Naast de schutterijen St. Gregorius den Grooten uit

Brunssum, Sint Martinus uit Holtum en Sint Martinus uit Houthem, waren vaandeldeputaties van vrijwel alle Limburgse schutterijen en gilden aanwezig. Over een vendeltapijt — een voorrecht slechts voorbehouden aan een regerende vorst of vorstin — begaf de Koningin zich naar het speciale podium.

'Veldeke' in Limburg en wied daoboete bekind es de dialek-vereiniging, vierde gepas op 24 jannewarie häör 50-jaorig zjubbelej in Mestreech. Mestreech is de plaats woe de vereiniging óntstónd oet ein groete zörreg veur 't behaaid vaan 't toaleige in eus provinsie. In de lèste jaore woort de doel-stèlling oetgebred door ziech ouch te riechte op aander aspekte vaan 't vollekskultureel leve. Herremenieje, sjötterije, vastelaovend en amateurtjater zien einige vaan die aspekte. Bij de viering vaan 't gouv zjubbelej heet de vereiniging de ierste blómlezing vaan Limburgse dialekte oetgegeve. Dit boek 'Mosalect' woort aangeboje op ein academische zitting, woebij autentieke leedsjes vaan Henric vaan Veldeke woorte gezónge, die teves zien veriewig in ein door Charles Eyck geillustreerde bibliofiel oetgaof.

Maastrichts oudste gymnastiek-vereiniging vierde feest. Met een mis in de Sint Servaaskerk, een feestelijk diner, een tentoon-stelling van foto's van de vereiniging en een druk bezochte receptie in de Redoute vierde de Katholieke Maastrichtse Gymnastiekvereniging 'Eendracht 1876' op 7 maart het 100-jarig bestaan.

Alle 246 leden van de vereiniging kregen een gedenkboek. De eigenlijke datum van de viering was carnavalsdinsdag . . . Het bestuur, onder voorzitterschap van mevr. A. Hermans-Pieters, nam een zeer wijs besluit en verplaatste het hele feest naar een andere datum.

Enkele Maastrichtse kerken kwamen dit jaar ruim in het nieuws. Een kerk werd gebouwd, een andere werd afgebroken. Weer een andere werd voor de eredienst gesloten. Vanwege plaatsgebrek in de bestaande ruimte nam de in Maastricht wonende Amerikaanse dominee T. Murphy het initiatief tot het bouwen van een kerk voor de Evangelische Gemeente aan de Esculaapstraat. Amerikaanse jongeren van zestien verschillende kerkgenootschappen werkten in hun vakantie aan grondwerk en fundering. Architect F. Corten en bouwbedrijf Bartels b.v. completeerden het geheel.

Een andere kerk werd afgebroken, de in de tachtiger jaren van de vorige eeuw gebouwde Jezuitenkerk. De lege kerk werd gesloopt omdat deze geen functie meer vervulde. Ontdaan van alle waardevolle elementen verdween de kerk uit het Maastrichtse stadsbeeld. De ruimte, door de sloop ontstaan, biedt gelegenheid tot parkeren.

Nadat verleden jaar reeds scheuren waren geconstateerd in de vier gewelven rond de koepel van de in 1916 gebouwde Sint Lambertuskerk, ontwikkelden de gebeurtenissen zich in het begin van het jaar naar een dramatisch dieptepunt. Een aan het kerkbestuur uitgebracht rapport vermeldde dat de veiligheid in een deel van de kerk niet langer kon worden gegarandeerd.

Op last van het bisdom Roermond werd de kerk onmiddellijk gesloten. Uiteraard wordt verwacht dat de voor eredienst gesloten en gestutte kerk t.z.t. weer voor gebruik kan worden geopend.

Op vrijdag 13 februari ging in het Bonnefantenmuseum een bijzondere tentoonstelling van start: Maastrichts aardewerk uit de kollektie van de NV Koninklijke Sphinx. Een kollektie van 8000 nummers uit de 30.000 nummers tellende verzameling van de in 1836 door Petrus Regout gestichte aardewerkfabriek en de in 1859 gestichte Société

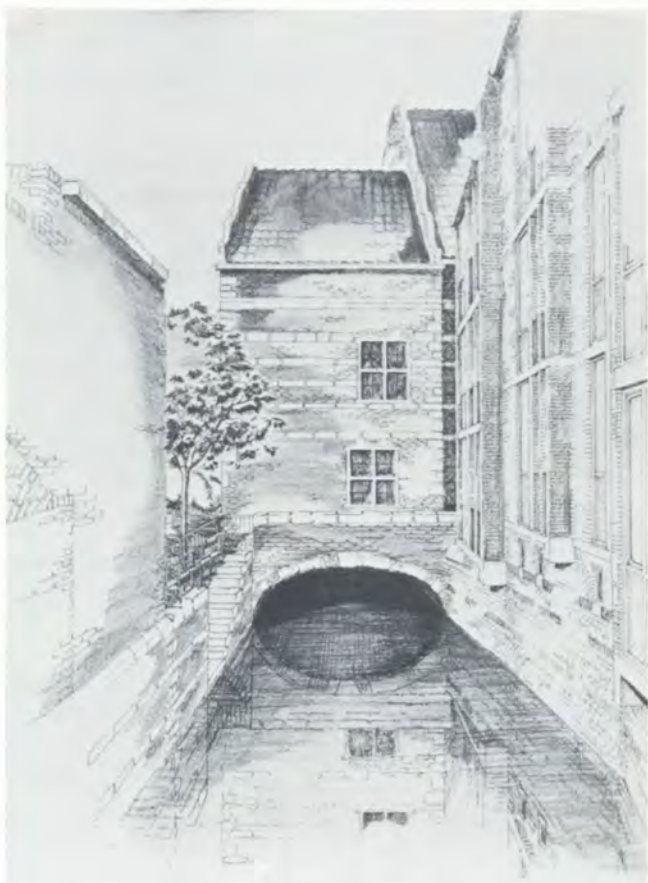
Céramique. Het werd een massale manifestatie waarbij het publiek kon kennis maken met het kunstzinnig vakmanschap van vele generaties bekende en anonieme medewerkers, die hierdoor het Maastrichtse aardewerk een eigen gezicht en een internationale faam gaven. Het was voor het eerst dat een dergelijke kollektie in een

museum werd vertoond. Ton Leemans gaf de tentoonstelling vorm, de adjunct-directeur van het Sociaal Centrum, de heer J. Jansen, stelde een dia-klankbeeld samen. William Graatsma was de voorzitter van de voorbereidingscommissie. Binnen een maand kon de tienduizendste bezoeker worden geregistreerd.

Naast het renoveren van een groot aantal woningen van 'complexen', is de rekonstruktie en/of rehabilitatie van een groot deel van de binnenstad een belangrijke zaak. Vooral met de wetenschap dat de binnenstad, ongeveer 400 panden bevattend, voor 45 procent bestaat uit beschermde monumenten of panden die beeldbepalend zijn voor het stadsgezicht. Het grootste deel van deze panden is bovendien eigendom van particulieren. De rehabilitatie zal voornamelijk worden aangepakt in een vijftal aktiehaarden waar de bouwkundige toestand van de panden matig of slecht is; waar historisch-monumentale waarden aanwezig zijn en waar gewoond wordt of de woonfunctie kan worden hersteld. Een van de aktiehaarden is gelegen in het Jekerkwartier, aan de Ridderstraat. De belang-

rijkste uitgangspunten en doelstellingen voor deze aktiehaard zijn het opknappen van de monumentale panden en het gedeeltelijk openleggen van de Jeker door het slopen van overkluizingen. Hierdoor wordt de Jeker weer betrokken in het stadsbeeld dat zijn naam aan het riviertje dankt. Begonnen wordt met het aanleggen van een nieuwe verbinding tussen de Ridderstraat en Achter de Oude Minderbroeders, zodat de nu ontoegankelijke achtergevels van het 17e eeuwse Huize de Ridder en de 13e eeuwse Bischopsmolen worden opengelegd. Tevens wordt de krotbouw opgeruimd en vervangen door aangepaste nieuwe bebouwing, zowel in de woning- als in de premiesektor. De nieuwe bebouwing zal in harmonie met de direkte omgeving worden aangebracht.

De tekening en de foto geven een beeld van de toekomstige en huidige situatie.

Nadat hij 17 jaar lang het cremoniemeesterschap van 'de Tempeleers' bekleedde en in die funktie de 'stem van de burgerij' was tijdens het carnavalsgebeuren in het stadshuis, legde They Bovens op 28 februari zijn kolderiek ambt neer. 'Zoe'ne gooje hōbbe veer nog noets gehad' klonk spontaan uit vele honderden kelen waaronder die van de 'gevleugelde' eregasten: de minister dr. J. van Kemenade en de staatssecretarissen dr. G. Klein, W. Meijer en mr. H. Zeevalking.

Voor het eerst traden in dit kader de 'Zingende Stadsklërreke' op. Jos Moerdijk stond voor dit gebeuren de dirigeerstok af aan de burgemeester.

Na ruim veertig jaar overheidsdienst verliet ir. A. Bovy op 1 april Gemeentebedrijven als hoofddirecteur. Honderden vrienden en bekenden drukten de scheidende hoofddirecteur en zijn echtgenote de hand tijdens een afscheidsreceptie in de stadhuishal op vrijdag 2 april. Op 8 juni benoemde de raad ir. M. Joosten tot opvolger.

Ook dit jaar moest de Maastrichtse brandweer weer vele malen handelend optreden. Met groot materiaal werd uitgerukt naar drie grote branden, de Limburgse Olie Centrale, het Chinees Restaurant Hong Kong in de Wycker Brugstraat en een woning in Nazareth. Er vielen gelukkig geen doden te betreuren. De problemen waarvoor brandweerkorpsen elders waren geplaatst vanwege de lange droogteperiode gingen aan de Maastrichtse brandweer voorbij. De afwezigheid van bossen heidepercelen binnen de gemeentegrenzen speelde hierbij een niet onbelangrijke rol.

Van 10 t/m 19 april presenteerde de stad zich tijdens een 'tienaagse' in Oostende. Het gebeuren had plaats in het kader van de opening van het toeristenseizoen. In het Stedelijk Feest- en Kultuurpaleis werd een Maastrichtse tentoonstelling ingericht, de korpse 'Wilhelmina', 'Juliana', 'Kunst door Oefening' en 'Ster der Toekomst' concerteerden op het marktkiosk en 'wandelden muzikaal' rond in de stralende voorjaarszon. Het carillon werd bespeeld door stadsbeiaardier Mathieu Steijns, VVV-informatrice Mirjam Smeets stond vele honderden tentoonstellersbezoekers met informatie bij . . .

Begin juni kwam Oostende naar het met visnetten, affiches en spandoeken versierde Maastricht. De organisatie van de Oostendeweek beruiste bij de in februari opgerichte CIMA, het overkoepelend orgaan voor winkeliersverenigingen in de Maastrichtse binnenstad. De twee loco-burgemeesters J. Felix en drs. H. Roovers startten op 5 juni op het St. Amorsplein de feestweek met een optreden van de folkloristische groep 'de Vismijnvrienden' met eigen muziekkorps. De belangrijkste evenementen van de Oostendeweek waren de etalagewedstrijd en de tekenwedstrijd voor de jeugd met als thema 'zon, water en spel'. Winnaars werden respectievelijk chocolaterie Olivier en zoon Guyl . . .

Het vorig jaar behaalde het sportteam van het Jeanne d'Arclyceum tijdens de FISEC-spelen in Leuven slechts één enkele medaille. Dit jaar ging het team naar Malta en nam wraak. Tussen 10 en 15 april veroverde het team zeven maal goud, dertien maal zilver en elf maal brons. In de onderdelen atletiek, cross-country en tennis namen de meisjes het op tegen ploegen uit België, Luxemburg, Frankrijk, Italië, Malta, Engeland en Oostenrijk. Math. Pieters, ploegleider en leraar lichamelijke opvoeding, was een gelukkig man.

Broer en zus Bernaards prolongeerden dit jaar een nationaal danssucces. René en Jeanny behaalden op 7 mei in Den Haag voor de tweede maal het Nederlands Kampioenschap in de hoogste klasse, de hoofdklasse. Het werd behaald in beide disciplines, Zuid-amerikaanse en ballroom, in feite dus een viervoudig nationaal kampioenschap. Het paar behaalde ook internationale successen. Zij werden zevende op de wereldkampioenschappen in Wenen en zesde tijdens de Europese wedstrijden in het Deense Aarhus.

Het fenomeen 'de boom' bleef aktueel. Honderden nieuwe bomen verschenen dit jaar in het stadsbeeld, andere verdwenen ongewild. Een harde wind maakte in april een einde aan het bestaan van een 90 jaar oude olm waarvan de wortels verrot waren. Andere, recent geplante exemplaren, werden zomaar vernield.

Tijdens het congres van de Hoofden van Gemeentelijke Beplantingen, dat op 9 en 10 september in Maastricht werd gehouden, benadrukte voorzitter ir. Guldmond nog eens de waarde van de boom die onderen bovengronds aan 42 milieu-invloeden bloot staat. 'Een machine, die dezelfde functie als een boom zou moeten vervullen, zou op zijn minst een ton gaan kosten.' Hij sprak op dit congres de wens uit dat het besef van de waarde van dit deel van de levende have tot iedereen zal doordringen. De congressisten waren vol lof over de al vele tientallen jaren oude vormgeving van Waldeckpark, Aldenhofpark en mgr. Nolenspark.

Nadat reeds in 1963 door de 'Beheerscommissie v.m. St. Josephkerk' onder de bezielende leiding van de heer J. Bartels de eerste plannen werden besproken, werd in 1974 daadwerkelijk begonnen met de restauratie van de 'Awwe Stiene'. Op 2 april was het zover: de vroegere kerk werd officieel heropend en beschik-

baar gesteld voor culturele manifestaties. De opening werd verricht door de bisschoppelijk vicaris mgr. L. Meertens, het geheel werd muzikaal opgeluisterd door het Koperensemble van het Conservatorium o.l.v. Hubert Cardous en het Maastrichts Mannekoor o.l.v. Jean Lambrechts. Sindsdien vervult de v.m. kerk haar taak

voor muziekuitvoeringen en tentoonstellingen. Het Maastrichts Mannenkoor, de Maasvogels en de 'Mestreechter Kräölkes' hebben er een tehuis gevonden.

Na een jaar voorbereiding ging, in samenwerking tussen de Federation of European American Organizations, het Bicentennial Organizing Committee, het stadsbestuur van Maastricht, AV '34, 'People to People', het 'Estafettecomité Maastricht', de Amerikaanse Bicentennial committees en leden van de 30th Infantry Division Association, op Paasmaandag het 'Torch-200-project' van start. Een vriendschaps- en gelukwens-estafette namens 15 Europese landen in het kader van het 200-jarig bestaan van de U.S.A. De atletiekvereniging AV '34 realiseerde namens de Europese jongeren de monsterestafette. Na een plechtige dienst in de Sint Servaaskerk en een muzikale show op de Markt met medewerking van vele Maastrichtse muziekgezelschappen, ontstak burgemeester Baeten, geflankeerd door de Amerikaanse ambassadeur mr. Kingdom Gould jr. en de vice-president van de FEAO, dr. J. Herold, de fakkel die naar Washington werd gebracht.

Uitgeleide gedaan door vele duizenden toeristen en stadgenoten, waaronder de achterblijvende echtgenoten, begaven de twintig lopers en veertien verzorgers en officials van AV '34 zich op weg om het Maastrichtse vuur via Brussel, Amsterdam, New York, Baltimore en Philadelphia naar Washington te brengen.

Een tienduizendkilometer lange weg met vele hoogtepunten en verrassingen. Zoals de indrukwekkende tocht door New York's Manhattan tijdens het spitsuur, de ontvangst in Morrisville waar een Amerikaans meisje de lopers verraste met het Maastrichts volkslied en — uiteraard — de aankomst op de trappen van het Capitool in Washington op zaterdag 24 april. Hier overhandigde Sjeng Overhof de fakkel aan de vertegenwoordiger van de Amerikaanse president, mr. Milton E. Mitler. De officiële taak was volbracht, de Maastrichtenaren genoten de rest van hun verblijf home-stay in Amerikaanse gezinnen.

Loco-burgemeester drs. H. Roovers vertegenwoordigde de stad Maastricht bij 'Torch-200'. Dat noodzaakte hem tot het uitspreken van menige toespraak en het in ontvangst nemen van menig geschenk. Hoogtepunt was het aanbieden van de fakkel en het in ontvangst nemen van de Amerikaanse vlag op de trappen van het Capitool uit handen van de drager van de 'Medal of Honour' Francis Curry. Ontelbare handen werden geschud met organisatoren en autoriteiten, waaronder de burgemeester van Philadelphia, Frank Rizzo.

Mayor Roovers Best wishes Frank Rizzo

Dutch Relay Brings Friendship Torch

By Richard E. Prince

Washington Post Staff Writer

Leo Grausch and Colie Kirkland, Americans who served in 1944 in the 30th infantry division, which liberated Maastricht, Holland, were there.

Annely Koot of Maastricht was there, too, with her sister, Ellen Goossens of Yonkers, N.Y. Mrs. Koot still lives in Holland but has corresponded for 30 years with an American mother whose son was killed in World War II. Mrs. Goossens has been in this country 20 years.

They and about 65 others were on the U.S. Capitol's

east steps yesterday to welcome 30 runners from Maastricht who are participating in Torch 200, a Bicentennial event intended to cement friendship between the Dutch and the Americans.

The 30 relay runners, sporting bright green and white track uniforms, arrived yesterday from New York City where they began a 266-mile run with a torch. They arrived in New York Wednesday, carrying a flame lighted at Maastricht's Liberation statue, which honors Americans who liberated the Netherlands 32

years ago.

Yesterday's ceremonies capped a day that also included the group, a visit to the White House. Joining the runners there were about 70 members of the Dutch and Belgian War Graves committees, Dutch mothers who correspond with mothers of Americans killed in action and members of the Federation of European-American organizations in Western Europe.

At the White House, the group presented Milton E. Mittler, an aide to President Ford, with a handmade plaque shaped like the United States and engraved with the likeness of Peter Stuyvesant, Dutch founder of New York City.

Later at the Capitol steps, Mittler said the gift would join other Bicentennial presents in the Great Hall of the Commerce Department building.

Moe, voldaan en boordevol indrukken keerden de lopers, verzorgers en officials op Koninginnedag terug op de basis. De fakkels waren in de U.S.A. opgebrand, de fakkelhouders werden als souvenir achtergelaten. De ruimte die hiermee vrijkwam in de koffers werd ingenomen door souvenirs en geschenken die werden aangeboden. Van New York tot Washington was de naam van Maastricht bekend geworden, AV '34 had een goed stuk Maastricht-promotion verricht. Het New Yorkse congreslid Mario Biaggi hield op 28 september een speech in het 'House of Representatives' waarin hij melding maakte van de manifestatie. Hiermee werd het 'Torch-200-projekt' officieel vastgelegd in de congresstukken.

In mei leverde de 50-jarige ENCI een wezenlijke bijdrage aan de vrijetijdsbesteding van Maas-trichtenaar en toerist. Weliswaar nam die industrie een stevige hap weg uit de natuur, maar zij gaf de bevolking een bezienswaardigheid terug. Een 'berg op een berg': 'd'n Observant'. Die naam werd eraan gegeven als resultaat van een prijsvraag. Uit 300 inzenders werd de oud-ENCI-directiesecretaris L. Jacobs, de winnaar. Het project is een onderdeel van het landschapsplan voor de omstreeks 1990 door afgravingen voor een deel uitgeholde Sint Pietersberg. De top, op 166 meter boven N.A.P., biedt wijde vergezichten over het Maasdal.

De ENCI verrijkte, mede in verband met het feestelijk Heiligdomsvaartjaar, de gemeenschap met een ander geschenk. In samenwerking tussen de stichting Schatkamer van Sint Servaas en de ENCI-Personeelsvereniging legden de ENCI-Fotoclubleden L. van Bilsen, P. Erens, J. Gijsen en E. Pauwels het eeuwenoude erfgoed van de kerk op kunstzinnige wijze vast. Broeder S. Tagage en de heren Th. van Schaick, J. Devries en C. Soethoudt verzorgden de teksten. Met het boekwerk 'Kunstschaten uit de Sint Servaas' ging een langgekoesterde wens in vervulling. Met gelukwensen aan de samenstellers werd het eerste exemplaar op 19 mei in de Prinsenkamer gepresenteerd.

Op vrijdag 21 mei startte Maastrichts grootste na-oorlogse bouwproject, het project 'De Heeg'. Met hulp van de burgemeester, de wethouders A. Dols en R. de Vries, secretaris H. Hamelers, hoofd directeur drs. J. v. d. Venne en projectleider A. Pasmans werd het eerste beton gestort voor de fundering van de eerste woning. Het project omvat in totaal 3200 woningen, te bouwen door Projektontwikkelingsbureau drs. Ruijters en de Maastrichtse bouwverenigingen. Voor de bouw is een faseringsschema opgezet dat loopt tot einde 1982.

Wethouder J. Wevers, die bij de start van 'De Heeg' helaas niet aanwezig kon zijn, bediende op 11 augustus de ingewikkelde machine om de eerste paal te heien voor 100 woningwoningen, te bouwen door 'Bouwvereniging Amby' in het uitbreidingsplan 'De Heeg'. Er zullen 54, uit vijf typen bestaande, eengezinswoningen worden gebouwd die onderling verschillen door variatie in ligging. Een van deze huizen wordt geheel ingericht en aangepast voor de opvang van een gezin met invalide kinderen. Verder worden vier bejaardenwoningen gebouwd en een corridorflat met 42 woningen. Er komt veel groen en op de flat een dakterras om te zonnen.

De nieuwe Rijksuniversiteit Limburg was nauwelijks een paar maanden oud of de eerste promotie had plaats. Op 7 mei promoveerde de wetenschappelijk medewerker Peter Cuypers tot doctor in de geneeskunde op een proefschrift over de ellipsometer die metingen mogelijk maakt op het grensvlak van vast en vloeibare stoffen. De promotor prof. dr. H. C. Hemker reikte de bul over.

In juni arriveerden de klokken voor het nieuwe Sint Servaas-carillon, 47 in totaal. Zij werden grotendeels gegoten uit het brons van hun voorgangers. Het eerste concert door stadsbeiaardier Mathieu Steijns had plaats op 26 augustus in het kader van de opening van de Heiligdomsvaart. Bij die gelegenheid werd het carillon, met toespraken van de burgemeester, de 'Comité-Vrijthof-Carillon-voorzitter, L. Grégoire, en pastoor G. Hommes overgedragen aan het kerkbestuur van Sint Servaas.

Voor voetbalminnend Maastricht was de tweede Pinksterdag, 7 juni, een zwarte dag. Met een 2-2 gelijkspel tegen FC Den Haag en een overwinning elders van FC Amsterdam was de degradatie van MVVke een feit. Een week eerder nog reisde een supporters-legioen met 64 gratis ter beschikking gestelde bussen naar het Rotterdamse Excelsior om te trachten het getij nog tijdig te keren. Het mocht niet baten, na 63 jaar onafgebroken voetbal in de hoogste divisie verhuisde MVV naar de eerste divisie. En dat in het zicht van het 75-jarig bestaan volgend jaar . . .

Nieuwe hoop bracht de man die zijn reputatie destijds bij MVV opbouwde, George Knobel. In Augustus werd hij gecontracteerd als trainer. Dat gaf vreugde en hoop in de Maastrichtse voetbalgelederen mede met de verhoogde financiële steun en het particulier initiatief van de 'Stichting Club 2000'.

Voor veel Maastrichtse muziekgezelschappen was 1976 een jaar om feest te vieren. Daar sloten zich de 'Eendracht' en de ENCI bij aan. Zij alle samen, de 125-jarige Koninklijke Harmonie van Heer, de 100-jarige 'Eendracht 1876', de 75-jarige Harmonie Kunst door Oefening, de 70-jarige Harmonie 'Heer Vooruit', de 70-jarige Harmonie St. Michael van Heugem, het 50-jarige 'Maastrichts Mannenkoor' en de 50-jarige ENCI besloten het samen te doen en een feest aan te bieden aan de bevolking. De organisatoren Nico Abeling, Math. van Lijf, Bèr Soeters, Boy Kessen en Giel Arnoldi hadden zich voor die gelegenheid verenigd in een comité 'De Vief Köp'. In hun gezelschap was Mariette Janssen als de 'Mestreechter Geis'.

Op zaterdag 12 juni had het Maaspromenadefeest plaats, tussen de nieuwe Promenade-bistro en het uitgebreide Maaspaviljoen. Het werd een grandioos feest; de weergoden waren Maastricht goed gezind. Vele duizenden genoten van de optredende jubilerende muziekgezelschappen.

Bijzondere aandacht trokken de wervelende vlootshow van de Maastrichtse watersportverenigingen en de vloten van de verkennersgroep 'Titus Brandsma'. Einde van het volledig geslaagde feest was een vuurwerk met als slot het tableau 'Tot Ziens'.

Een uitdaging en uitnodiging voor de toekomst . . .

Op maandag 29 maart loste openbare-werken-hoofddirecteur drs. J. v. d. Venne, met achter zich in de cabine van de graafmachine een ongeduldig wachtende wethouder A. Dols, het startschot voor weer nieuwe Vrijthofwerkzaamheden. Met het afgraven van de stollaag werd een begin gemaakt met de aanleg van de nieuwe vloerbedekking van ingewalst parelgrind, omgeven door wandelpaden in graniet-kleinplaveisel, afgewisseld met tegels voorzien van een slijtlaag van basaltlava. Alles zou klaar zijn voor het begin van de Heiligdomsvaart. Na afloop van de 'eerste schop' bood de heer J. Kuipers, directeur wegebouw Lieben bv, aan wethouder Dols een dollar aan. Voor de geleverde prestatie en om niet in strijd met de vakbonden te komen . . .

'Het duurde van Heiligdomsvaart tot Heiligdomsvaart om het Vrijthof te maken tot wat het nu is'. Dat zei burgemeester Baeten op donderdagmiddag 29 juli nadat hij de allerlaatste tegel had aangebracht in het noordelijk wandelpad van het Vrijthof. Nadien was er in de Momus ruim gelegenheid om de stratenmakers van firma Lieben te bedanken voor het geleverde mooie stuk werk.

De laatste steen met stadswapen en jaartal werd aangedragen door Vrouw Verzjevê, alias mevr. A. van Loo. Met 'nejkiske'. In sappig Maastrichts dialect declameerde zij de geschiedenis van het Vrijthof om te eindigen met:

'En vendaog noe stoon veer hijj
 .t geit us allemaol aon eus prijij
 Kiek ins roond, beloert uuch dat!
 't Vriethof, 't hart vaan us aw stad.
 't is weer trök in al zien glorie
 gans aongepas aon zien historie!
 't deit miech daan auch
 wèrrekelik däög
 en deil mèt uuch in alle vräög!
 Veer hawwen 't in iere
 eus leve laank
 Gemeinte Mestreech, geer
 zeet bedaank!
 Eus Vriethof blijf, dat is
 frappant
 't sjoenste 'Plein' vaan
 'Nederland'!

Met een schot uit het legendarische Momuskanon — een protocolair attribuut dat slechts bij zeer hoge uitzondering voor niet-carnavalistische evenementen mag worden gebruikt — opende wethouder Dols van 'Plezierige Werken' op zaterdag 31 juli het feest dat Maastricht vierde bij het gereedkomen van het Vrijthof. Hij haalde daarbij collega R. de Vries naar voren die zeven jaar geleden de politieke kolen uit het vuur haalde voor de bouw van de parkeergarage en her-aankleding Vrijthof. Directeur wegenbouw-Lieben, J. Kuipers, gaf een opsomming: 87.700 kilo geel parelgrind bedekt het binnenterrein, vastgehouden door 6400 kilo bitumen, gedragen door 1.660.000 kilo grind-asfaltbeton en omgeven door een bestrating van 10.000 tegels van 30 kilo elk en 41.300 natuurstenen keitjes.

Na de officiële overdracht van het Vrijthof begon het volksfeest, aaneengepraat door de journalist Bèr Sondeyker. De Kapel der Intendance, de balletgroep Trudy Meijers, de big band van Willy Schobben en vele kleinere attracties zorgden voor een puike stemming onder de dreigende, nu en dan natte, hemel.

De meest opvallende aanwinst van het Vrijthof, zeker in de avonduren, is de nieuwe verlichting. Wethouder Roovers ontdekte mast en armaturen in Evian-les-Bains, was er enthousiast over en bracht dit enthousiasme mee naar Maastricht. De gemeenteraad besloot deze lampen, vervaardigd door de Parijs firma Lizi SA, op en rond het Vrijthof te plaatsen. De eerste mast met armaturen werd geplaatst op 17 juni, de laatste op 13 juli. In totaal 49 stuks, 15 vijf-armige voor de buitencirkel en 34 drie-armige voor de binnencirkel. Op het Sint Servaasterras werden 3 vijfarmige 'gaskolommen' geplaatst, nagegoten door de Maastrichtse Fonderie Millen.

Maastricht had, evenals de rest van West-Europa, een warme en droge zomer. Zelfs droger dan het recordjaar 1921. Er werden temperaturen gemeten van 34°, de hoogste sinds 1947. Nadat de maand mei al aan de warme en droge kant was, begon juni als een zeldzaam warme maand. In juli werd op negen achtereenvolgende dagen een tropische temperatuur gemeten van boven de 30°. Op dinsdag 6 juli verhuisde de gemeenteraad naar de stadhuisal om enige verkoeling te vinden voor o.a. de debatten over financiële hulp aan MVV'ke.

Het mocht niet baten . . .

Op 12 juli viel de eerste regen tot grote opluchting van iedereen, zelfs van de terrasklanten die met bierglas en vrouw een goed heenkomen zochten. Het was echter een druppel op een gloeiende plaat. De dag erna keerde de warmte terug met grote problemen o.a. voor de landbouw. En de scheepvaart! Oorzaak was de extreem lage toevoer van water. De scheepvaart zou tussen Ternaaien en Maasbracht volledig geblokkeerd zijn geweest als er niet was teruggepompt door het gemaal Born en de gehuurde pompen in Maasbracht. De waterpeilstok aan de Sint Servaasbrug hing droog in de lucht; er was geen waterstand meer af te lezen . . .

Het Limburgs Symphonie Orkest ontwikkelde nieuwe initiatieven en activiteiten om een breder gehoor te bereiken. Het publiek werd opgezocht. Met Lucas Vis als dirigent en in vrijetijds-kleding werd door groepen uit het orkest een groot aantal schoolinstructies gegeven. In samenwerking met het onderwijzend personeel en de Stichting Creatieve Vorming kregen de scholieren uitleg over techniek en functie van het instrument. Geconcerteerd werd onder meer tussen de tapijten van V en D, in het nieuwe Huis van Bewaring en tijdens het tiendaagse zomerfeest dat van 2 t/m 11 juli op het Stokstraatpleintje 'Op de Thermen' en op een deel van de Maasboulevard werd gehouden.

Op 8 juli reikte wethouder M. Debats van onderwijs en cultuur voor de vierde keer in de Prinsenkamer van het stadhuis de 'Kleine Karlsprijs' uit. Hij overhandigde een bedrag van f 500,— aan de Akense studente Christel de Jong wegens haar prestaties in het Nederlands aan het Einhard Gymnasium. Roger Leenders van het Stedelijk Lyceum en Havo ontving de prijs eerder vanwege zijn prestaties in de Duitse taal. Beide laureaten kregen ook een tapijtenboek met inscriptie aangeboden.

De terugloop van het aantal leerlingen noodzaakte dit jaar tot een verdere afbouw van de scholen voor lager onderwijs. Gesloten werden de H. Hart-school aan het Oranjeplein, de Joh. Berghmansschool aan de Burg. van Oppenstraat, de Angelaschool aan de Capucijnenstraat en de Christus Koning-school aan de Kasteel Rivierenstraat. De scheidende leerkrachten van deze laatste school bedankten de gemeenteraad op hun eigen wijze.

In Wolder werden de lagere scholen St. Petrus en Paulus en Mariadal samengevoegd tot de Petrus en Paulusschool aan het Felix Bockenplein.

Christus-Koningschool
Kasteel Rivierenstr. 45.
Hoofd: P. Breunius

Van de Gemeenteraad
van Mestreech.

Geeachte Dames en Heere,

Woe tot ons sjool op 1 augustus es. officieel
peurd opgehore, wille mer, de liste lerekrachte,
mich doch effe betraante mer el met gies
en eur verzorgers in de jaere tot ons sjool
bestoond - van 1959 tot noe - mer ons
sjool, ons kinder en mer us hot gesoon.

Vier spiere did in ons moogerstaal um
it seural met te officieel te doen blinke,
want dat is met ons bedoeling.

Vier make us drovensens sterrek tot jaer,
woch d'r it met vestien, in eader geval
heit sönwente met mer meine es mer
keke:

Hartelijk Merci!

J. J. J. J.

J. J. J. J.

J. J. J. J.

Op zaterdag 14 augustus begon in Heer het grote feest. De eigen Koninklijke Harmonie van Heer vierde het 125-jarig bestaan. Reden genoeg om de hele gemeenschap in de feestvreugde te betrekken, hetgeen dan ook gebeurde. Met kerkdienst, Beierse avond, fröhschoppen, bejaardenmiddag, concertavond en majorettenconcours werd het heugelijke feit herdacht. Buitenlandse vrienden waren enkele dagen te gast; de 'Musikverein 1816 Krumbach Schwaben'. Beide korpsen werden aan het begin van het feest officieel door het stadsbestuur ontvangen.

Er was nog een jubilaris die een 'kroonjubileum' vierde. De voetbalvereniging R.K.V.V.L. vierde op bescheiden wijze een bescheiden jubileum, het 50-jarig bestaan. Op zaterdag 7 augustus werd het gevierd met een receptie in de 'Kleine Komodie'. Voor het beste cadeau zorgden de voetballers zelf, een promotie naar de 3e klasse K.N.V.B. Nadat vorig jaar het kampioenschap werd behaald. De jubileumcommissie stelde een gedenkboek samen, 'sindsdien zag R.K.V.V.L. 50 jaar over zich heengaan . . .

Een grote stad, een eenzaam hoekje
 Sint Servaas die vraagt wat zoek je
 Ik sta al jaren als fonteintje
 Voor schut, je ziet 't op dit pleintje.
 Zo af en toe heb ik een boffer
 Bezoekt mij heimelijk 'n doffer,
 Die koert dan in mijn priesteroor,
 Geeft mij de laatste roddels door . . .
 Zo weet ik alles van de mensen
 Die mijn legende niet meer wensen
 In wie ik houd een welbehagen
 Mits hun hondjes mij niet plagen.

Dick van Oort

Een dominerend evenement was ongetwijfeld de viering van de Heiligdomsvaart, ontstaan in de 13e eeuw en sinds de 15e eeuw een traditie. Het 'Vrijthoftapijt' was tijdig gereed gekomen. Meer dan vijfduizend vrijwilligers stonden klaar om pro-deo vorm en inhoud te geven aan het gebeuren. Mevr. Koomen-Plantaz uit Itteren startte de actie 'Schrobbeurstel en Dweil', een poetsgarde van zestig vrijwilligsters, voor een deel personeel van een schoonmaakbedrijf, gaf de Sint Servaaskerk onder het toezien van de koster en van br. S. Tagage een grote beurt. De stichting 'het Graf van St. Servaas' en o.m. de Propaganda Commissie Heiligdomsvaart draaiden reeds geruime tijd op volle toeren. In samenwerking met deze commissie en 'De Limburger' maakten leden van de Maastricht Promotion Groep een goodwillreis door het naburige Belgische en Duitse grensland.

De winkeliers in de Spilstraat, verenigd in de SPILMA, toverden het entre-deuxpleintje om tot een middeleeuws plein. Een groot aantal middenstanders plaatsten hun etalages in de sfeer van Heiligdomsvaart. Frans Dassen, voorzitter van het Heiligdomsvaartcomité, verklaarde 'het klinkt misschien vreemd uit mijn mond, maar voor mij is de Heiligdomsvaart nu al geslaagd. Ik hoef de stoeten, het spel en alles wat er omheen gebeurt niet meer af te wachten om de vraag te kunnen beantwoorden of het gebeuren is geslaagd. Het feit dat zich reeds zoveel mensen, waarvan de meesten ongevroegd, met liefde, enthousiasme en opoffering hebben ingezet, daarin is voor mij het welslagen van deze Heiligdomsvaart gelegen . . .

De Heiligdomsvaart werd plechtig geopend op donderdagavond, 26 augustus. Met een stijlvolle bijeenkomst in de Sint Servaaskerk. In processie, gevormd door de Maastrichtse geestelijkheid, de leden van het 'Graf van Sint Servaas' en relikendragers werden relieken de kerk binnengedragen, de Noodkist tot besluit. Ze werden op het priesterkoor geplaatst, waarmee in feite de zevenjaarlijkse relikentoning was begonnen. Het openingsgebed werd uitgesproken door bisschop dr. J. Gijsen, prof. dr. J. Les-crauwaet hield een toespraak over het thema van deze Heiligdomsvaart 'Christelijk heil is heil voor heel de mens'. Het geheel werd muzikaal opgeluisterd door de Cappella Sancti Servatii.

Na de opening van een tentoonstelling van foto's van kerk en schatkamer in de kruisgang van de Sint Servaaskerk, de marswedstrijden, een oecumenische dienst en een concert van het Limburgs Symphonie Orkest en de Cappella Sancti Servatii werd op zondag een pontificale eucharistieviering gehouden op het Vrijthof. Onder een stralende hemel en met meer dan tienduizend personen op de tribunes. Hoofdcelebrant was bisschop dr. J. Gijsen. Concelebranten waren de bisschoppen van Aken, Hasselt en Luik, de wijbisschoppen van Münster en de titulair bisschop van Maastricht, mgr. P. Moors. Het Koperensemble van het Conservatorium begeleidde de 800 zangers en zangeressen van de gezamenlijke Maastrichtse kerkkoren o.l.v. Jos Besselink.

Op de zondagmiddagen van 29 augustus en 5 september trok de grote internationale religieuze stoet over het Vrijthof en door de binnenstand. Duizenden, hoofdzakelijk jongeren, waren de dragers van de kostbare relieken en fraaie gewaden, speciaal voor deze gelegenheid ontworpen en vervaardigd. Het werd geen overdadige vertoning van relieken, slechts de meest kostbare stukken uit binnen- en buitenland werden in de stoet rondgedragen. Die stoet werd ingedeeld in drie grote delen: de Maastrichtse bisschoppen, de heiligen en de devoties uit het Maasland en de vier grote stadsdevoties, Sint Lambertus, O.L. Vrouw Sterre der Zee en het Kruis van Wyck.

Een uitgebreide reliekentoning was het klank- en kleurrijke 'Spel van de Heiligdomsvaart' dat op beide zondagavonden vrijwel het gehele Vrijthof vulde. Een spel in zeven taferelen met zang, muziek, dans en feestelijke stoeten. In het spel werd het ontstaan en de betekenis van de Maastrichtse reliekenschat voor de volle tribunes ontvouwd. De tekst, uitgesproken door Mariette Janssen, werd geschreven door Jef Spuisers, de regie was in handen van televisiemanager Nick Notten die gebruik maakte van fraaie lichteffecten en onzichtbare technische hulpmiddelen.

Minder spectaculair waren de vele tentoonstellingen en uitvoeringen die in het kader van de Heiligdomsvaart plaats hadden. In het Bonnefantenmuseum de expositie 'Monulphus en Gondulfus'; het concert in de O.L. Vrouwebasiliek door het Nederlands Kamerkoor o.l.v. Peter Serpenti; het concert van Hub Wolfs en Remy Syrier in de St. Mathiaskerk; het spel 'Den spiegel der salicheyt van elckerlyk' in de 'Awwe Stiene'; het jongerenfeest op het Vrijthof; de jongerenviering in de pandtuin van de Sint Servaaskerk; de pontificale eucharistievieringen in de O.L. Vrouwebasiliek en de St. Martinuskerk en de ontvangsten in het stadhuis na afloop van de religieuze stoeten.

Jonge mensen speelden een dominerende rol in het Heiligdomsvaartgebeuren. Een groep van zeven jonge mensen kreeg reeds een jaar geleden de opdracht om een jongerenviering voor te bereiden. Er waren kritische doch ook positieve uitspraken: Mat Oostdijk: 'Waarom zo'n concentratie van missen en vieringen, optochten en reliekenspelen binnen anderhalve week? Als zij die energie uitsmeerden over zeven jaar zou dat veel beter zijn voor het geloof in deze stad'. En Frans Welters: 'Als de mensen nu met de Heiligdomsvaart net zo open zouden zijn als anders met carnaval, dan zou het een echt gezond feest worden voor heel de mens'.

De aanpak van het stadsvernieuwingsproject bracht problemen met zich voor de bewoners van de woningen die werden gerenoveerd. In mei voor de bewoners van de huizen aan de Statensingel, vanaf augustus voor die van de Mergelweg en de Heukelstraat. Mede als resultaat van de inspraak werd de meest praktische oplossing gevonden in het nabij de huizen plaatsen van luxe-stacaravans door de betreffende aannemers, uiteraard zonder kosten voor de tijdelijke bewoner. Aan de Mergelweg werd mede een oplossing gevonden door tijdelijke huisvesting bij kennissen of door gebruik te maken van wisselwoningen van de bouwvereniging.

Op 31 augustus concerteerde de Maastrichtse politiekapel in de Grote Staat. Het was een geste tegenover de burgerij vanwege het feit dat het korps dertig jaar geleden voor het eerst naar buiten optrad. De kapel onderging dit jaar een muzikale gedaantewisseling, van fanfare werd het korps omgebouwd tot een combinatie van brassband en bigband. Dit met de bedoeling om in de toekomst uitsluitend moderne-populaire muziek te spelen. Directeur Henry Ramaekers zou even later, op 5 september, ook dirigent worden van de 'Mastreechter Staar' van welk koor de heer Martin Koekelkoren, na een lange periode rijk aan successen, besloten had zijn roemrijk dirigentschap neer te leggen.

Verschillende malen werd het stedeboek 'Hospiti' uitgereikt op grond van grote verdiensten voor de stad Maastricht.

Op 5 januari aan de wegens pensionering afscheid nemende V. en D.-directeur H. Rosenmöller. Op 12 januari ontving de scheidende ENCI-directeur, ir. J. Gadiot, deze onderscheiding. Ter gelegenheid van zijn 70e verjaardag kreeg de heer Giel Serpenti het boek uitgereikt temidden van zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en schoonkinderen. Aan boord van het motorschip De Leli ontving ir. O. Boom het stedeboek op 30 augustus. De hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat vertrok naar Zeeland. Kardinaal Willebrands ontving de onderscheiding op 5 september bij zijn eerste officiële bezoek aan de stad. Aan de heer M. Spronck werd 'Hospiti' toegekend bij zijn afscheid als directeur van de Katholieke Hogere Hotelschool. Aan de directeur van de Maastrichtse Spaarbank, de heer J. Bartels, werd het stedeboek uitgereikt op 24 september.

Op 24 september werd in de 'Awwe Stiene' op feestelijke wijze het 100-jarig bestaan herdacht van de Maastrichtse Spaarbank. Het was tevens de dag waarop directeur Bartels zijn zilveren jubileum vierde. De spaarbank gaf de stad een echte bank cadeau, een natuurstenen bank die werd geplaatst bij het beeld van Minckelers op de Markt. Van de hand van diezelfde directeur verscheen een jubileumboekje 'Hoonderd jaar in deens vaan de gemeinsjap', de geschiedenis van de 'Spaarbank van de H. Familie' tot 100-jarige 'Maastrichtse Spaarbank'.

Jubilierende muziekgezelschappen en zangverenigingen en congressisten werden weer officieel in het stadhuis ontvangen. Samen met de vrouwenverenigingen en scholen die werden rondgeleid waren er vele duizenden gasten. Het internationale gezelschap artsen dat Maastricht bezocht bij gelegenheid van het 'symposium on parenteral nutricion' spande de kroon met meer dan 600 deelnemers uit de gehele wereld. De gemeenteraden van Groningen, Venlo, Oss, Vlaardingen en Knokke-Heis zochten de stad uit voor een werkbezoek.

Een kostbaar stuk cultuurgood, een jongenskoor, bezat Maastricht al lang niet meer. Het waren 'de Maasvogels' die deze traditie herstelden en organisatorisch en financieel het 'peterschap' op zich namen van de 'Mestreechter Kräölkes'. Het wordt een school waar onder directie van Martin Stegen een groep enthousiaste jongens van zes tot dertien jaar zangonderricht zal krijgen. Het repertoire zal zowel profane als religieuze zang omvatten. Het koor presenteerde zich voor het eerst tijdens de Heiligdomsvaart.

De 'Mestreechter Operette-vereiniging Maasvogels' bleef actief. op 17 september ging in een uitverkochte schouwburg de Maastrichtse musical 'Fäös en Greetsje' in première. Harie Loontjens 'zeumerde' de 140 wijsjes en melodietjes bij elkaar en schreef de tekst. Martin Stegen maakte er een muzikaal geheel van, Hub Noten regisseerde met gebruikmaking van de laatste vondsten waar- onder het 'zwarte theater'. Musici, koor en acteurs werkten met overgave, het publiek was enthousiast. Wethouder Debats dankte iedereen en betrok in die dank de 75-jarige Sjef Baarts, die onlangs zijn naam gaf aan de stichting die jaarlijks theater- producties van de Maasvogels mogelijk wil maken.

In het grijze verleden was het Vrijthof dé aangewezen plaats voor het houden van kermissen. Rond 1900 werd echter onder protest de Markt in gebruik genomen. De werkzaamheden voor de nieuwe Marktbestrating noodzaakten in 1961 een verplaatsing naar het Vrijthof dat op zijn beurt, vanwege de aanleg van de ondergrondse parkeergarage, geen plaats meer bood aan het stuk volksvermaak. Dit jaar kwam het Vrijthof gereed met als gevolg dat midden september de kermis voor het laatst op de Markt werd gehouden. In de toekomst zal het vrijthof weer als kermisterrein gaan functioneren. De neringdoenden rond de Markt zullen de kermis node zien vertrekken. Daar staat tegenover dat in de toekomst de week- markten weer ongehinderd zullen kunnen plaatsvinden en dat de 'meulekes' nu echt kunnen draaien op de naamdag van Sint Servaas.

Een van de belangrijkste congressen die dit jaar in de stad werden gehouden was de 15e Algemene Assemblée van de World Veteran Federation. In het verleden werd alleen in grote wereldsteden vergaderd, deze keer kwamen de ruim driehonderd deelnemers uit 45 verschillende landen voor een week naar Maastricht. Het congres, dat werd gehouden in het Staargebouw, werd op maandag 11 oktober door Prins Bernhard geopend.

Op 25 september overleed in Den Haag, 78 jaar oud, de oud-gouverneur mr. dr. F. Houben. Van 1947 tot 1964 was hij gouverneur van de provincie Limburg en burger van Maastricht. Onder de vele honderden die de uitvaartdienst in de Sint Servaaskerk bijwoonden waren Prins Claus en Prinses Margriet. Koningin Juliana werd vertegenwoordigd door de buitengewoon kamerheer mr. K. Gaarlandt. Vanwege zijn grote verdiensten voor de stad was de heer Houben drager van de Eremedaille der stad en gezelschap van Sint Amor. De oud-directeur van de K.N.P., ir. L. Lhoëst, tevens drager van de Eremedaille der stad, overleed op 30 juni in de leeftijd van 77 jaar.

Bij gelegenheid van het 5-jarig bestaan organiseerde het Shopping Center Brusselse Poort een 'Koblenzer Woche'. Op zaterdag 18 september ging de feestweek van start. Deze werd georganiseerd door de jubilerende winkeliersvereniging, de stad Maastricht, de V.V.V. Maastricht, het Presse- und Informationsamt Koblenz, het Amt für Wirtschaftsförderung Koblenz, het Verkehrsamt Koblenz en het Verkehrsamt Lahnstein.

Als onderdeel van de totale stadsvernieuwing in de wijk Oostermaas startte in april de rehabilitatie van twee complexen woningwetwoningen van de bouwvereniging 'Eigen Haard'. In totaal 138 woningen. Naast rehabilitatie zal een aantal woningen worden gesloopt en door nieuwe vervangen. In de woningen zal het wooncomfort aanzienlijk worden verbeterd door het aanbouwen van een keuken, sanitaire ruimten en een stenen schuur. Op de verdieping worden zoveel mogelijk schuine gedeelten van de slaapkamers opgeheven door het optrekken van een achtergevel en een groot deel van de voorgevel.

Waar vroeger de boot van Bonhomme voer in de in 1849 aangelegde Zuid-Willemsvaart, werd de grond voor de tweede keer omgewoeld. Nu voor de aanleg van een ondergrondse parkeergarage. Op 22 oktober werd een 'hoogtepunt' bereikt t.w. het diepste punt van de garage. Kritisch gadeslagen door de bouwvakkers schepten burgemeester Baeten, wethouder Roovers, hoofddirecteur van de Venne en directeur Loeffen de laatste loodjes in de gulzige muil van de graafmachine. De garage wordt gebouwd door Marcel Muyres Aannemingsbedrijf b.v.

'Zo zag ik Maas en Tricht', zo heet het boek waarvoor Jacques Voets de foto's maakte, dat Noud Verhoeven (br. Borromeus) van tekst voorzag en Vroom en Dreesmann en boekhandel Veldeke gezamenlijk uitgaven. Het boek, waarvan de eerste oplage in recordtijd was uitverkocht, kwam tot stand dank zij een groot aantal medewerkers. De eerste exemplaren werden op 15 oktober aan het college aangeboden. Bij die gelegenheid verscheen ook Vrouw Verzjevè weer ten tonele om als toegift de herdruk van 'Mestreechter Vertelsels' van Olterdissen aan te bieden.

Dezelfde combinatie — V en D en Veldeke — presenteerde op 25 november in het Spaans Gouvernement de eerste exemplaren van de geschiedenis van dit gebouw. De tekst werd geschreven door dr. J. Timmers met foto's van beschrijver, L. Boonen, DSM, Fr. Grummer en E. van Sloun.

Op een en dezelfde dag, 29 oktober, boden maar liefst drie koninklijke muziekgezelschappen de bevolking een gratis concert aan. De Britse Band of the Royal Corps of Signals maakte een tournee door Duitsland en concerteerde, alvorens naar huis terug te keren, op het Vrijthof. In de stralende najaarszon genoten vele honderden stadgenoten van een gevarieerd concert, verzorgd door directeur majoor K. Boulding en zijn 64 voortreffelijke musici.

Bij gelegenheid van het feit dat de Koninklijke Militaire Kapel 100 jaar geleden het predikaat 'koninklijk' verkreeg, ging het orkest op tournee langs zes Nederlandse steden, waaronder Maastricht. De Koninklijke Zangvereniging 'Maastrichter Staar' deed mee, in het Staargebouw werd een gecombineerd concert gegeven. Directeur majoor A. Posthumus en zijn musici en Hennie Ramaekers en zijn zangers oogsten een grandioos succes met hun uniek concert.

Feestelijk wapperende vlaggen en vrolijk blaffende honden vormden op 4 november de entourage voor de start van de bouw van een nieuw dierenasyl aan de Beatrixhaven. Hierbij werd het woord gevoerd door wethouder A. Dols; vice-voorzitter van de Eugène Gebhardstichting, P. Brugman; lid van de stichting tevens lid van de bouwcommissie, dierenarts drs. H. Verhey; namens de vereniging Bescherming van Dieren afd. Maastricht, F. Schiffelers en drs. C. Phaf, voorzitter van de stichting 'Dier in Nood'. Op grond van haar verdiensten als particulier opvangster en verzorgster van dieren kreeg mev. Tina Bovens de eer om de eerste paal te heien. Beheer en exploitatie zullen worden opgedragen aan de Eugène Gebhardstichting.

In de zestiger jaren was het Natuurhistorisch Museum uit zijn huisvesting gegroeid. Er moesten noodoplossingen worden genomen voor het onderbrengen van een deel van de collecties. Verleden jaar kwamen financiële middelen voor nieuwbouw ter beschikking. Op 18 juni kon de 'mei' worden gehesen. Eind van het jaar werd het gebouw opgeleverd. De sterk vergrote ruimtelijke voorzieningen omvatten o.a. een zaal voor tijdelijke exposities, een practicumzaaltje, een zaal voor museumlessen en voordrachten, diverse magazijnen en enkele wetenschappelijke en technische werkplaatsen.

Op dezelfde dag dat de fanfare Sint Cornelius uit Borgharen het stadhuis binnenstapte in nieuwe uniformen (13 november) presenterden 'De Kachelpepers' zich met hun nieuwe instrumenten. Het benodigde bedrag, 13000 gulden, werd bijeengebracht door de Maas-trichtse burgerij, geactiveerd door een comité onder voorzitterschap van kolonel b.d. J. Dassen. De burgemeester bood namens de burgerij de tambour-maitrestok aan. De heer Dassen memoreerde o.a. de verdiensten van adj. b.d. Leenhouts, de 'geestelijke vader' van het prinselijk garderegiment. Kompleet, met bok en marketenster, werd een eresaluut gebracht aan de 'Mestreechter Geis'. Een receptie in de Kombi besloot de feestelijke dag.

Namens de 'Stichting Restauratie de Sint Servaas' tekenden op 22 november dr. D. de Jong en secretaris F. Mennens het contract tussen de stichting en de architecten ir. T. van Hoogevest en ir. P. Satijn. Hierbij werd overeengekomen om een voorlopig ontwerp te maken voor de algemene restauratie, onder de voorwaarde van een 100-procent-subsidie van de overheid. In aanwezigheid van de overige bestuursleden mr. Th. Schaepkens van Rimpst, P. Dejong, mr. A. Minis en H. Hameleers — de heer G. Gijbels was verhinderd — memoreerde de voorzitter de juist ten grave gedragen penningmeester, de heer Leon Reinards. Hij overleed op 75-jarige leeftijd. Zijn levenswerk was de opbouw van de huidige Spaarbank Limburg. Tot zijn overlijden nam hij in het maatschappelijk leven van de stad een vooraanstaande plaats in.

Op 16 maart was de gigantische verhuizing begonnen. Het nieuwe onderkomen van Klevarie aan de Polvertorenstraat was zover klaar dat het Burgerlijk Armbestuur de zetel, de kantoren en de verpleegkliniek kon verhuizen. Het voltallig personeel, het Rode Kruis, de jeugd van broeder Melchior en — voor zover mogelijk — de verpleegden zelf staken de handen uit de mouwen. Na afloop werd in Abrams Look een goed glas bier, versierd met hapje, genuttigd, waarmee weer krachten werden verzameld voor de volgende dag.

Op 12 november vond in de RUL-aula de officiële opening van het nieuwe gebouw plaats. Na een welkomstwoord van de Burgelijk-Bestuur-voorzitter, notaris J. Kerckhoffs, sprak de burgemeester. Hij verrichtte de opening door het op afstand onthullen van het naambord 'Klevarie'. De talrijke aanwezigen konden een en ander op het televisiescherm volgen. Aansluitend werd het nieuwe, fraaie, gebouw bezichtigd.

De verpleegkliniek — gelegen in de binnenstad — bestaat uit drie aaneengeschakelde blokken met op de vier verdiepingen verpleegafdelingen voor somatisch zieken en psychisch gestoorde bejaarden. De basis-eenheid van het gebouw wordt gevormd door woonruimten voor 16 patiënten. De afdelingsgrootte bedraagt 33 patiënten. De in totaal 12 afdelingen hebben dezelfde indeling om verschuivingen tussen de verschillende categoriën in de toekomst mogelijk te maken. Drie afdelingen aaneengeschakeld doen een verdieping ontstaan met een capaciteit van 99 patiënten. Vier verdiepingen brengen derhalve de capaciteit van de kliniek op 396 bedden. Rondom het gebouw is een

wandelcircuit gecreëerd. Het gebouw werd ontworpen door Bofinex bv Maatschappij voor Projektontwikkeling en Promotie en Ingenieurs- en Architectenbureau Swinkels Salemans Maastricht. De bouw werd uitgevoerd door Melchior Bouwmaatschappij bv.

Op grond van landelijke ontwikkelingen was de investeringsneiging van het bedrijfsleven dit jaartoeen minimumgereduceerd. De situatie van het Maastrichtse bedrijfsleven werd er niet beter op, omdat met name in de metaalindustrie de slechte ontwikkeling van de conjunctuur zichtbaar werd. Ook andere bedrijven kampten met moeilijkheden. Toch is de hoop gewettigd dat een aantal goed lopende bedrijven wellicht in de verdere toekomst weer tot expansie zal kunnen overgaan.

Een 'witte raaf' was dit jaar de nv Koninklijke Sphinx die op 23 november een nieuwe vloertegelfabriek officieel in bedrijf stelde. De druk-op-de-knop werd verricht door mr. Ch. van Rooy. De fabriek heeft een capaciteit van 450.000 m² tegels per jaar; het proces is grotendeels gemechaniseerd. In het gebouw kunnen 50 mensen werken, het complex kostte tien miljoen gulden. De financiering werd mede mogelijk gemaakt door het ministerie van Economische Zaken in het kader van de investeringspremieregeling.

Op zaterdag 27 november reikte burgemeester Baeten de Juliana-Boudewijnprijs uit aan de heer A. Kessen, burgemeester van Hoensbroek. Voor het eerst werd deze plechtigheid in het Maastrichtse stadhuis gehouden. Voordien vond de uitreiking plaats in Heer. Op 10 juli 1959 nam de raad van de toenmalige gemeente Heer, onder voorzitterschap en op initiatief van de heer Kessen, het besluit tot het instellen van een bekroningsprijs onder die naam met het doel activiteiten te ontwikkelen en te stimuleren voor een nauwer aanhalen van de vriendschapsbanden tussen Belgisch- en Nederlands Limburg. 'Het initiatief heeft na 17 jaar zijn levensvatbaarheid bewezen' concludeerde juryvoorzitter H. Loontjens. Sprekend tot de heer Kessen zei hij: 'Hoewel hij zich met het nemen van het initiatief een blijvende verdienste heeft verworven is dit niet de enige reden om hem deze prijs toe te kennen'. Hij wees daarbij op de vele publikaties van de heer Kessen en de vele lezingen en inleidingen die hij hield. De plechtigheid werd muzikaal opgeluisterd door het 'Heerder Mannenkoor' o.l.v. Piet Beckers en de harmonie 'Heer Vooruit' o.l.v. Henry Sipers.

Het plan Boschstraat-Oost — waarvan De Havenzathe bv bijgaande montagefoto maakte — zal een invulling inhouden van een sinds jaren aanwezig kaalslaggebied, omgeven door waardevolle bebouwing met een aan de stedelijke structuur en schaal verwante verbouwing. De bebouwing, te realiseren in 5 à 7 jaar, zal bestaan uit ongeveer 750 woningen, 110 woningwetwoningen en 575 premieverhuur- of premieverkoopwoningen. Hieronder bevinden zich ongeveer 200 studentenwoningen en 65 vrije-sectorwoningen. De woninggrootte c.q. differentiatie zal in de realiseringperiode nauwlettend worden gevolgd en zonodig worden bijgesteld. Het totaal te realiseren woonoppervlak bedraagt 68.500 m².

De gemeente verleent De Havenzathe bv een opstalrecht voor de woningwet-, premieverhuur- en premieverkoopwoningen.

De exploitatie van de parkeervoorzieningen onder de woondekken, waarop de bebouwing exclusief de vrije-sectorwoningen gerealiseerd wordt, berust bij de gemeente.

Na de officiële starthandeling op 29 november, verricht door minister Gruijters en opgeluisterd door fanfare St. Hubertus, had in de stadhuisaal een samenzijn plaats, waarvoor ook de oud-Boschstraatbewoners waren uitgenodigd. Sprekers waren de burgemeester, hoofddirecteur drs. J. v. d. Venne, De Havenzathe-directeur mr. N. Tilli en de minister. Deze begon zijn toespraak met: 'Als er één ding is dat ik geleerd heb in de paar jaar dat ik minister ben, dan is het dat een goed plan, dat een stuk vernieuwing brengt, alleen na een flinke ruzie tot stand komt. Wat dat betreft voorspelt dit een goede zaak te worden!' Sprekend over het nieuwe experiment dat groots, zij het kleinschalig, wordt opgezet, eindigde hij met 'een plan als dit, slaagt het — en ik heb alle vertrouwen dat het slaagt — dan zal dat niet alleen tot heil strekken van Maastricht, maar het zal ook een voorbeeld kunnen zijn voor veel steden in ons land. Opnieuw zal blijken dat deze hoofdstad in het 'land zonder grenzen' tevens een voorbeeld is in ons vaderland . . .'

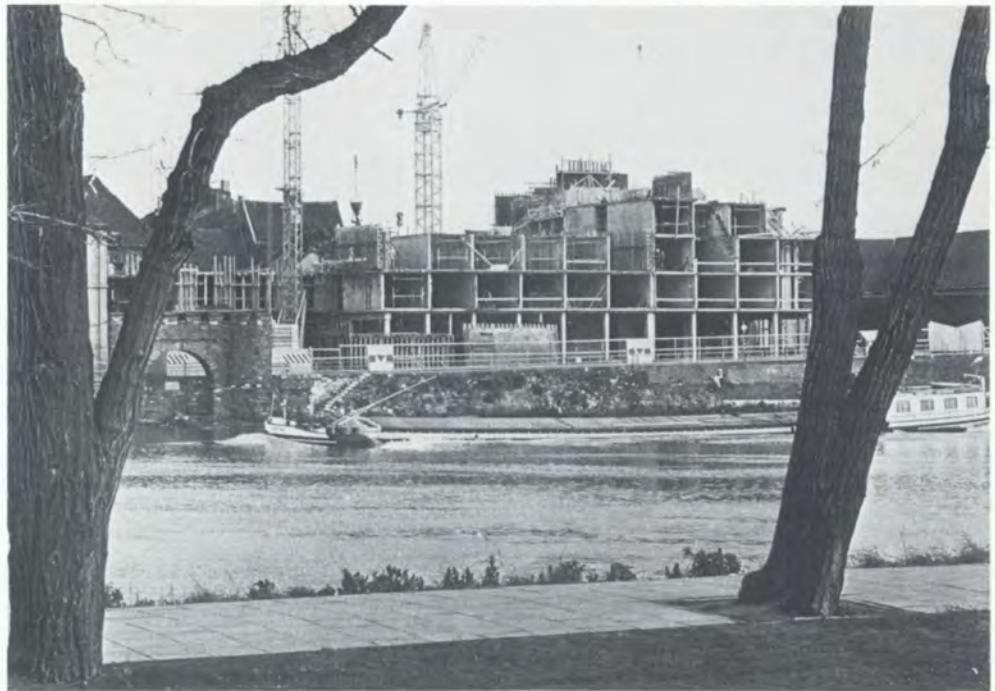
De Boschstraatbewoners vierden al eerder feest. Het jaarlijks tuinfeest bij pastoor Rouwet werd op 23 juli in bijzonder goede stemming gevierd. Toen was namelijk bekend dat in het Boschstraatgebied daadwerkelijk met de bouw zou worden begonnen. Het 'Comité Bejaarden en Invaliden Sint Matthijs' onder voorzitterschap van mevr. Bertha Ravesteyn-Tilly, had er extra werk van gemaakt. De zaate herremenie 'Kort vaan Oasem' blies er lustig op los, de muzikanten kregen amper de tijd om een — verdiend — glas bier te drinken. De loempia's, geschonken door de eigenaar van het Chinees Restaurant Po-Shan, smaakten voortreffelijk.

Eind november werd in de stadschouwburg het elfde colloquium voor Nederlandstalige toneelschrijvers uit België en Nederland gehouden. Daar stelde men zich de vraag of voor het enige forum, waar Nederlandse en Vlaamse theatermensen elkaar ontmoeten, nog wel toekomst is. Reden voor Fons van Impe, voorzitter van de organisatiecommissie, om zich af te vragen of het ogenblik niet aangebroken is om de deuren definitief open te gooien voor alle disciplines uit het theatervak. Hoogtepunt van het colloquium was de uitreiking van de Edmond Hustinxprijs aan Lodewijk de Boer. Hij kreeg deze onderscheiding vanwege zijn grote verdiensten als toneelschrijver en regisseur.

Op vrijdag 26 november werd weer een vlag gehesen, de 'mei' van het in aanbouw zijnde 'Hotel Maastricht' aan de Ruiterij. Op 16 januari werd een begin met de bouw gemaakt door Melchior Bouwmaatschappij bv. Het hotel, dat eigendom is van het Pensioenfonds Van Gelder Papier, is ontworpen door de architect Arn. Meijs. Het management zal gevoerd worden door Jacques Borel Nederland bv. Wethouder Dols sprak over 'een heuglijke dag voor Wyck en Maastricht' en noemde de vestiging 'een voortrekker van de te rehabiliteren panden in Wyck'. Hij bracht tevens dank aan mr. A. Minis die de plek voor het hotel uitzocht. Het hotel heeft 112 kamers.

Op de plaats waar de nieuwe provinciale autoweg Maastricht-Heerlen en de E9 samenkomen, onthulde mr. G. Thomson, lid van de Europese Commissie belast met regionale vraagstukken, op 28 juni een gedenksteen. De nieuwe autoweg was voltooid en kon in gebruik genomen worden. Minister drs. T. Westerterp verwijderde een doek voor een richtingsbord en sprak zijn lof voor de wijze waarop de wegenbouwers rekening hadden gehouden met het kwetsbare Limburgse landschap. Hij verzekerde dat grondige maatregelen zullen worden genomen tegen geluidshinder. Hij zei te weten dat er in Limburg nog meer wensen leven en dacht daarbij ongetwijfeld aan de wens voor een Noorderbrug, een toelichting op deze noodzaak werd nog diezelfde middag in Maastricht gegeven.

Twee en een halve kilometer meer zuidelijk werd in het najaar een kruispunt rigoreus aangepakt, het kruispunt E9/Scharnerweg. Een kruispunt dat internationaal, regionaal en stedelijk verkeer moet verwerken. Vanwege de geringe capaciteit, het slechte wegdek en de verouderde verkeerslichtregeling was een gevaarlijke toestand gegroeid, een onhoudbare toestand voor de bewoners van de gemeenteflat die de weg letterlijk onder handbereik hadden. Rijkswaterstaat begon met de reconstructie die tevens een belangrijke verbetering zal brengen in de veiligheid van het langzame verkeer, de fietser en de voetganger. Desondanks zal op langere termijn toch een meer ingrijpende oplossing moeten worden gevonden voor het doorvoeren van een internationale route door de bebouwde kom van de stad.

Ruim 100 belangstellenden waren 9 december bijeen in het Martinushuis in Wyck waar van gemeentewege het concept-bestemmingsplan voor oud-Wyck werd gepresenteerd. De opzet van het stadsbestuur met dit plan is dit stadsdeel te activeren en meer gelijkwaardig te maken aan het op de westelijke maasoever gelegen deel van de city. Dit betekent vooral dat er een impuls ten aanzien van publiekaantrekkende objecten nodig is, maar dat ook de woonfunctie versterkt moet worden. De voorlichtingsavond betekende tevens de start van de inspraak over dit plan. Het was de laatste grote inspraakactiviteit die in 1976 in gang werd gezet. Eerdere grote projecten waren de pré-nota verkeer-, vervoer- en parkeerplan, de nota Noorderbrug, Boschstraat-oost, Beschermd Stadsgezicht en Daalhof.

Tegen het einde van het jaar begon Vissers Wegenbouw cv, onder de directie van Openbare Werken, met de reconstructie van de Heerderweg, die vóór de aanleg van het Europaplein de verbinding vormde tussen Maas-tricht en Heer. Het nieuwe wegprofiel wordt verlaagd en aangepast aan het peil van de aanliggende panden. Naast het in klinkerkeien uit te voeren wegdek met parkeerstroken en tegeltrottoirs zal nog een royale groenvoorziening worden aangebracht met ondermeer 90 bomen. De Heerderweg zal meer worden aangepast aan de functie die dit tracé thans vervult.

Op 12 december bracht de amateurtoneelgroep M '46 de première van het blijspel 'Ciao' van Marc Gilbert Sauvajon onder de regie van George Meeuwis. Het spel werd opgevoerd in het kader van het 30-jarig bestaan van deze Maastrichtse vereniging. Eerder in het jaar, in april, werd M '46 winnaar van het Nationaal Landjuweel 1976 afd. Limburg met 'De Wals der Toreadors' van J. Anouilh.

Vlak voor kerstmis presenteerde zich de Maastrichtse zanggroep de 'Dai Rinsy Singers' met hun eerste lp '... und Sie singen Sein Lied'. De groep, waarvan de kern gevormd wordt door het kwartet 'les Gamines', trok vele jaren langs buitenlandse campings waar eucharistievieringen op eigentijdse wijze werden opgeluisterd. De plaat, die in Keulen werd opgenomen, is een hommage aan de verleden jaar op jeugdige leeftijd overleden leider Henk Stalmeyer, die de meeste arrangementen voor de liederen schreef.

Het idee voor een Maastrichtse zesdaagse kwam op bij enkele wielervrienden die tijdens de zesdaagse van Rotterdam en Antwerpen de koppen bij elkaar staken, nadat zij zich verwonderd hadden over het grote aantal Limburgers dat in beide plaatsen zeer nadrukkelijk en geestdriftig het wielergebeuren beleefde. Op 12 augustus kwam de 'Stichting Zesdaagse Maastricht' tot stand met als doel het stimuleren, propageren en promoten van actieve en passieve recreatie, meer in het bijzonder het bevorderen van wielersesdaagse in de Eurohal. De stichting, onder voorzitterschap van drs. L. Horbach, ging enthousiast van start, Peter Post werd als wedstrijdlerder aangekondigd.

Begin december werd een begin gemaakt met het monteren van de baan, de eerste écht demonstabele baan ter wereld, ontworpen door Herbert Schürmann uit Münster. De baan is 152 meter lang, heeft een lengtedoorsnede van 67 meter en een breedtedoorsnede van 28 meter. Het aantal zitplaatsen bedraagt 5700.

Op vrijdagavond 17 december loste wethouder A. Dols het startschot en begonnen de tien zesdagenkoppels aan de strijd: in zes dagen acht en veertig uur koersen waarbij de finishlijn 13.500 maal werd gepasseerd.

Een dertigtal bedrijven alsmede de Provincie Limburg sponsorden het wielerspektakel; een kruising tussen sport, kermis en carnaval. Koppelkoersen, afvalwedstrijden, klassementswedstrijden, sprint-tournooi en wedstrijden achter de deryn volgden elkaar op. Ondanks de kleine baan en de grote snelheden waarmee werd gereden deden zich geen valpartijen voor. Met uitzondering van de Belg Willy Debosscher — de clown van de zesdagen — die 'Miss Zesdaagse' Yvonne Deliege voor een ererondje op de fiets nam. Aan de finish verloren wielrenner en miss het evenwicht en tuimelden tegen de grond . . .

In een tot de nok gevulde Eurohal vond op 22 december het wielerspektakel een einde. Onder oorverdovend gejuich gingen de Belg Patrick Sercu en de Australiër Greame Gilmore als winnaars over de eindstreep. De organisatoren zagen het wel zitten voor volgend jaar; Sercu stak zijn hoofd door de deur van zijn kleedkamer en zei 'Tot ziens mannen, en nog een prettige Kerstavond . . .'

Wielerminnend Maastricht en ver daarbuiten leed spoedig daarop een gevoelig verlies. Op tweede kerstdag overleed Toine Gense in de leeftijd van 54 jaar. Ruim 30 jaar lang gaf hij zich met hart en ziel voor zijn sport, hij liep reeds met plannen rond om volgend jaar de Tour de France voor de tweede keer naar Maastricht te brengen . . .

Klimatologisch was 1976 een bijzonder jaar. Er werden niet alleen warmterecords, maar ook kouderecords gebroken: Voor het eerst sinds vele jaren kon er zowel in het begin als aan het einde van het kalenderjaar, zij het heel kort, in Maastricht worden geschaatst . . . en dat in een jaar met zo'n mooie, lange, warme zomer.

Behoorlijk koud was het vooral tussen kerstmis en nieuwjaar. Toch kon dit geitenmoeder Francien van de familie Lejeune in Scharn er niet van weerhouden een drieling te werpen. Een geitendrieling, op zich een niet vaak voorkomend verschijnsel, was voor deze geit niet nieuw. Zo in het hartje van de winter is echter uniek. Ingrid Lejeune toonde de geitendrieling en de trotse geitenmoeder aan de fotograaf.

Op een besneeuwd Vrijthof bekeken burgemeester en wet-houders in felle kou de plaats waar en de vorm waarin de fontein aan dit prachtige plein nog meer cachet moet geven. Frans Gast, die met het ontwerp van deze fontein bezig is, had van karton een model gemaakt waardoor een beeld verkregen kon worden van de ruimtelijke werking.

'Maastricht 1976' is een uitgave van de gemeente Maastricht. Samenstelling afd. voorlichting. De tekst werd geschreven door Rob Damoiseaux en Theo Vromans. De grafische vormgeving werd verzorgd door Kitty Michielsen. De foto's zijn van John Baan, Aerophoto Schiphol bv, W. de Baere, Jo Cober, Harrie Disch, John Dummer, Fotoclub Enci, Frans Grummer/Etienne van Sloun, Jacques Huinck, Math. Janssen, Stan Jennings, Paul Mellaart, Jos Nelissen, Fotodienst Openbare Werken, Jan Rovers, Willy van Someren, W. Thiessens, Anton Werker ('De Limburger') en Frits Widdershoven. De productie was in handen van drukkerij en uitgeverij Leiter-Nypels bv.

Heden, de 9e januari 1976,
heeft

JULIANA,

bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden,
Prinses van Oranje-Nassau,
en. en. en.

in de Sint Servaaskerk te Maastricht
de

**RYKSUNIVERSITEIT
LIJBURG**

plechtig voor geopend verklaard,
daarbij de wens uitsprekende
dat deze nieuwe universiteit zal bijdragen
tot bloei van de wetenschap
en tot het welzijn van de gemeenschap.

